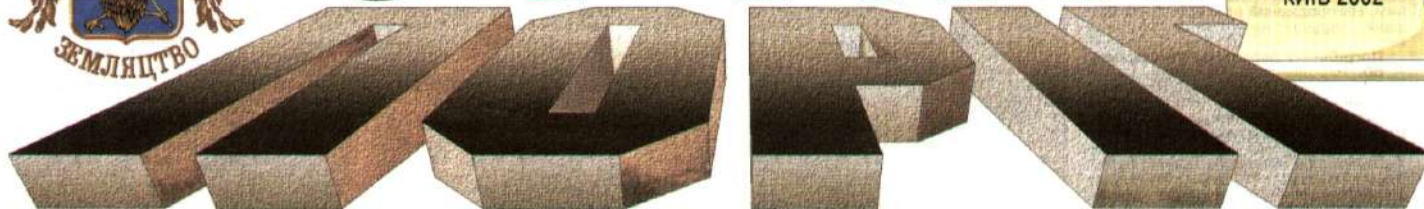

РІД НАШ КРАСИЙ, РІД ПРЕКРАСИЙ!

ОТЧИЙ

ЧАСОПИС
РІК ВИДАННЯ 2002
Число 1(1)
КИЇВ 2002

ВИДАННЯ ТОВАРИСТВА "ЧЕРНІГІВСЬКЕ ЗЕМЛЯЦТВО"

З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ, ГАЗЕТО!

Як правило, з днем народження вітають людей. Але нам випало щастя привітати з таким святом газету, котра вирушає у світ на зачині цього року. І це символічно, бо відображає внутрішню потребу всього славного чернігівського земляцького загалу, котрий за покликом долі перебрався на священні київські кручі. Адже саме через свій друкований орган ми маємо можливість не лише спілкуватися, а й творити власну історію, фіксувати у слові і скоробіжний час, і свої добрі вчинки, обмінятися думками з будь-якої нагоди й дізнатися про найвікіші новини з життя рідного Сіверського краю, детальніше познайомитися з тими земляками, які стали уславленими на всю Україну, а то й цілий світ, зазирнути в глибини історії своєї священної землі. Такий поклик часу, така потреба нашої душі, котра не може жити без спілкування.

Ми всі свого часу ступили у безмежний світ із найріднішого отчого порогу. Де б ми не були, на які суспільні верховини не підіймалися, той поріг завжди світить кожному з нас непогасною зорею, отож недаремно і наш часопис приправ таку промовисту назву.

Так давайте спільними зусиллями творити "Отчий поріг", додамо кожен по слову до нашого літопису, щоб і далекі нащадки, поринувши в архівні глибини, побачили, як ми жили, за що уболівали, як трудилися й відпочивали, перебуваючи на зачині двадцять першого століття, як любили свій рідний чернігівський край.

Вітаючи вихід першого номера нашого часопису, ми зичимо йому довгої дороги від рідного порогу у світи, дороги від серця до серця, де б'ється любов до рідної землі. Хай він буде теплим родинним вогнищем, біля якого можна всім нам згіртися!

Рада товариства
"Чернігівське земляцтво"
в м. Києві

Разом із майбутнім чернігівського краю. Президент України Л.Кучма та Голова Верховної Ради України І.Плющ

ЧИТАЙТЕ:

"Там добродітелі
чистіші, ніж
кришталі" — стор. 3

У гості додому —
стор. 5

Чарівниця зеленого дивосвіту —
стор. 6

Чисті джерела —
стор. 7

ДО ВІДОМА ЗЕМЛЯКІВ!

В офісі товариства "Чернігівське земляцтво"
(01023, Київ, 23, Спортивна площа, 1,
телефон 246-74-32)
консультують із правових питань знані юристи-
чернігівці, відомі медики, вихідці з нашого краю.
Телефонуйте, заходьте, пишть.

ЯК ДЕСНА В ДНІПРО ВЛИВАЄТЬСЯ

На прохання нашої кореспондентки про роботу Ради товариства "Чернігівське земляцтво" в Києві розповідає її голова Віктор Вікторович Ткаченко.

Недарма сказав колись великий Микола Гоголь — а він теж наш такий земляк, бо проходив школу духовного змушення в Ніжині, що нема уя, святших за братерство. У всі часи земляцькі гени притягували людей до гурту, допомагали підставляти плече найдорожчим землякам, яких єднає одна мала батьківщина.

Сам себе ловлю на думці: коли в чернігівський раз бувую на Чернігівщині і чую позивний обласного радіо, то серце в грудях починає битися сильніше, думки перебівають в минулі роки, коли перед тобою стелилося безліч доріг у безмежний світ. Мабуть, подібні почуття притаманні всім чернігівцям, суння нині в столиці, яка хоч і знаходиться неподалік від нашого краю, але все одно належить усім регіонам України, а відтак і побачена тою особливому датишкю, котрий паує лише при домашньому вогнищі. Тому робота нашого земляцтва нагадує життя великої родини, в ньому паує особлива аура, особливий соціальний устрій.

Що стосується минулого року, то він був для Чернігівського зем-

ляцтва напруженим і цікавим. Наша родина росте кількісно — досить сказати, що впродовж двох останніх років кількість чернігівців-київ у нашій громадській організації зростає на п'ятсот чоловік і наближається до тисячі. Це значна сила, надто ж коли врахувати, що кожен член земляцтва вступає в свою організацію не за примусом, а за покликом серця, а відтак прагне прислужитися товариству чим може.

Відрадним є те, що саме минулого року народилося і почало потужно рости молодіжне ядро нашого земляцтва. Цей процес додав організації — в основному сичової — молодечої енергії, віри в майбутнє. Адже без послідовників будь-який громадський рух рано чи пізно загине, урветься на черговому витку історії.

Велике кількісне зростання наших дав нашошкхуло членів Ради на думку: а чи не втрачається конкретика роботи, чи не зникає можливість у великій людській масі бачити кожну окрему людину з її успіхами і боліями? І тоді народилася, як на мене, блискуча ідея: нам треба об'єднатися, перед тим частково розмежувавшись за регіональними ознаками, обравши авторитетного керівника кожного осередку. І на зачині минулого року почалася ця робота.

Як відомо, Чернігівщина має двадцять два райони. За логікою, у нас мали б діяти нині стільки ж осередків. Але їх налічується дев'ятнадцять, оскільки деякі мають у своєму складі буквально по кілька осіб. Скажімо, той же Талалаївський район має сім чоловік, не густо й вихідців із Сріблянського району, тому вони об'єднані з географічно близьким Придубнянським і знаходиться під щирим плечем Павла Олександровича Кривоноса.

ОЖИВАЄ РІДНА СТОРОНА

Із нашим кореспондентом Олександром ОЛІЙНИКОМ, головою Чернігівської облдержадміністрації Миколою ПЕТРОВИЧЕМ БУТКО зустрівся відразу після поїздки до селища Михайло-Коцюбинського Чернігівського району, де місцевій школі передавали автобус для підвезення дітей із навколишніх сіл.

— Це остання із трьох десятків машин, придбаних для шкіл за кошти обласного бюджету, сказав Микола Петрович. Але програма "Шкільний автобус", започаткована нами вперше в Україні, буде продовжена наступного року.

Почати розмову саме з цього факту спонукав поширений умовинд, що суспільство, яке дбає про дітей, має майбутнє. Але й інші здобутки області також спрямовані в майбутнє. Ось концептивний виклад розмови про це із вуст першої особи виконавчої влади на Чернігівщині.

— Про те, що першу сторінку нового тисячоліття відкрито вдало,

співають результати. Почати можна із тих, що найбільш надихають.

Усе, як відомо, порівняється в порівнянні. 2001 року в області введено в експлуатацію близько 160 кілометрів газових мереж. За десять років державності в газифікації населених пунктів зроблено більше, ніж за всі роки радянської влади.

Вагомі здобутки принесла орієнтація економіки на інноваційно-інвестиційну модель розвитку. За рік промисловими підприємствами освоєно близько тисячі нових видів продукції. В найкращі радянські часи щорічно освоєвали не більше двохсот нових виробів. Це за планового "продажування" новинку. Зараз виробників підштовхує ринок, який породжує здорову конкуренцію.

“ТАМ ДОБРОДИТЕЛІ ЧИСТИШІ, НІЖ КРИШТАЛЬ...”

Коли чуємо по радіо унікальний голос Ніни Матвієнко, особливо тоді, коли вона заводить протяжно “Роде наш красний...”, мені чомусь одразу спадає на гадку не власна родина чи родичі (це само собою зрозуміло), а передовсім — наше Чернігівське земляцтво, яке постало в Києві, може, й не першим (до того, приміром, гучно заявили про себе полтавці, деякі інші області), але в потужній консолідації вихідців зі своїх теренів, вважай, перевершило всі інші громадські новоутворення в столиці. І не тому, гадаємо, що в його лавах — і Президент України, і Голова Верховної Ради, і Голова Верховного Суду тощо. То все — тимчасові, переважно виборні посади, а ось почесного звання чернігівця (як, до речі, до звання олімпійського чемпіона ніколи не додається префікс “екс”) ніхто й ніколи не позбавить. Якщо, звісно, земляк пам’ятає і шанує свою “малу батьківщину”... А щоб вони того не забували — про те повсякдень дбають і голова Чернігівського земляцтва Віктор Ткаченко, і його виконавчий директор Борис Іваненко. Саме вони й стали ініціаторами цієї незвичайної поїздки на Покрову на рідну землю — спершу до Ніжиня, де щойно відроджено Покровський ярмарок із його столітніми традиціями, а далі й до Борзани, на хутір Мотронівку, до Панька Куліша, куди, звичайно, просто гріх було їхати без почесного голови Міжнародно-

го фонду імені П. Куліша Івана Плюща. Чолові земляцтва загітували і його.

Ну й що з того, що Ніна Матвієнко належить до Житомирського земляцтва (воно теж, до речі, наше, українське, поліське)? У “команді І. Плюща — В. Ткаченка” була й своя “зірка” — народна артистка України Алла Кудлай і дует “кроликів” — Володимир Мойсеєнко та Данилець (одні із них і народився в цих краях), і Жанна Боднарчук, і народний артист України, лауреат премії ім.І.Огієнка Віталій Розстальний, і співак та аккомпаніатор Іван Брязули, й інші творчі “сили”. Треба було бачити, як у Ніжині на центральній площі під час відкриття свята Покрови приймали ніжинці і шир

рий виступ Голови Верховної Ради України І.Плюща, й інших промовців — міського голови М.Приходька, глави Чернігівської облдержадміністрації М.Бутка, голови Чер-

нигівського земляцтва І.Плюща, й інших промовців — міського голови М.Приходька, глави Чернігівської облдержадміністрації М.Бутка, голови Чер-

нигівського земляцтва І.Плюща, й інших промовців — міського голови М.Приходька, глави Чернігівської облдержадміністрації М.Бутка, голови Чер-

Незвичайна
екскурсія з
незвичайним
Гідом у
Мотронівку, до
Панька Куліша...

Рости, дерево, під високим ніжинським небом!

Хліб-сіль від борзенців.

Біля хати-музею П. Куліша в Мотронівці.

нігівського земляцтва у Києві В. Ткаченко і те, як письменник Володимир Яворівський “у стилі данс” кружляв по помосту з парасолькою над кучерявою зачіскою Алли Кудлай, бо саме під її пісню про рідну землю на майдані полився цілющий осінній дощ...

Під тим дощем Іван Степанович обійшов разом із іншими гостями увесь ярмарок, який розгорнувся вздовж вулиці, яку місцевий “абориген” Юрій Мушкетик назвав “Мільйонною” — бо так вона називалася в часи Миколи Гоголя, коли він навчався у лицей князя Безбородька, звідки великий письменник (хоч і російський, але українського кореня, просто такі були часи) почерпнув вражені анітрохи не менше, ніж від ярмарків Сорочинських. Незважаючи на рясний дощ, І.Плющ надовго зупинявся біля кожної ятки, цікавився цінами, розпитував земляків, як живуть, що

біля щойно відродженого Покровського храму. Сподіваємося, ті яблушки приймуться і заквіттують навесні, бо такі легка рука в нашого Голови Верховної Ради, бо такі піклується він про кожне дерево, в чому ми переконалися по обіді, прибувши нарешті до кінцевої мети поїздки — до Борзани, “малої батьківщини” Івана Плюща. Побачивши схилені під вітром саджанці відроджуваної липової алеї, яка свого часу прикрашала садибу П.Куліша, Іван Степанович не зміг приховати свого півну: невже ж, мовляв, не можа було підтримати молоді пагічки кілочками, як те заведено у дбайливих господарів?..

Про Ганнину пустинь (а так віднині називатиметься заповідник, відроджуваний Міжнародним фондом імені П.Куліша) треба говорити окремо і... багато. Уже відтоді, як торік Президент України Л.Кучма та Голова Верховної

Ради І.Плющ заклали символічний камінь під майбутній заповідник, тут сталися кардинальні зміни. Споруджено будинок (будинок Білозерських) власне музею (у ньому ще не розгорнуто сповна експозицію, з цього приводу біля макету всієї садиби Іван Степанович консультувався при нас із фахівцями; зокрема, вирішувалося питання, ставити чи не ставити вітряк, який у часи Панька Куліша мововозбирав на борошно дещо остеронь садиби на пагорбі), хату, де жило подружжя Кулішів — сам Пантелеймон Олександрович та його дружина, також письменниця, Ганна Барвінок (скульптор М.Обезюк увічнив їхні образи у бронзі, що стало окрасою заповідника). Ось тільки відкрити дах поки ще не вдалося: місцеві жителі втратили таємницю в’язання солом’яних кулів, тож довелось шукати майстрів з Подільщини, зовсім правда, з очерету, але для цього треба дочекатися зими. Доведено до ладу ставок на садибі Кулішів, споруджено каплицю, упорядковано могили і Пантелеймона Олександровича, і його дружини Ганни Барвінок, і Василя Білозерського — також зусиллями Міжнародного фонду ім. П.Куліша. До них і поклали квіти І.Плющ з його супутниками...

Іван Степанович показав гостям та мешканцям Мотронівки і три відроджувати старовинні храми у районному містечку, і оновлені школу та гімназію, і очищене від водоростей та шельги русло річки Борзенки на семикілометровому відрізку, і хату, де народився наш дівчак-спікер, і складовище, де знайшли свій вічний притулок його батьки... Колись, у

часи студентської юності, я підробляв екскурсіями по Києву, кажуть, досяг у цьому небаякої майстерності (принаймні, дуже любив відкривати очі гостям на нашу столицю), але тієї Покровської суботи я широм позаздрив своєму знаменитому землякові: отак зуміти захохатати у свій рідний край цілий автобус вельми поважних гостей — треба мати особливий талант, а, може, просто гаряче любити свою “малу батьківщину”. Так, як любив цю землю Пантелеймон Куліш, котрий навіть у переселенні із славнозвісного “Дон-Жуана” зміг вишестити такі “земляцькі” рядки: Щасливі сіверці! Оттам вона, мораль!

Там добродітелі чистіші, ніж кришталі.

Погодьтеся, ні того, ні другого — тобто ні таланту, ні любові до Вітчизни — Іванові Степановичу не позичати. Отож, вірніше, що скоро постане Ганнина пустинь такою, як бачить її почесний голова Міжнародного фонду ім. П.Куліша, що гармонійно, мов у вінок, вилетіється до “Золотого кільця України”, що вервечками, немов журавлі до віршів, потягнуться на Борзнянщину і спрагли до духовних кришниць українці, і просто туристи, зацікавлені феноменом українства...

І подумалося: як добре почуватися за надійним плечем незвичайного гіда, який легко перестрибував (хоч тільки-но виїшов з лікарні) з каменя на камінь, коли показував нам відроджувані храми.

Василь ПЛЮЩ,
редактор газети
“Літературна
Україна”.

